

XINGEN.

JUNI 2025

X-ING GÄVLEBORG

**Gemensam odling
i Österfärnebo och på andra håll!**
se sidorna 3-5

**Insändare av X-ing
om landsbygd ...**

Sid 6

**Ny X-ingmedlem:
Röda Kvarn Kultur**

Sid 9

**Renoverad
Norrboväg invigd**

Sid 10

XINGEN. JUNI 2025.

Nu stundar sommar, men många föreningar runt om i Gävleborg har bråda dagar, med publika evenemang och aktiviteter. Hoppas dock att det under andra årstider är lugnare!

Vi berättar i numret lite om att odla tillsammans på olika sätt.

På sidan 6 finns en insändare från X-ing. Den är en kampanj i media som totalt omfattar tre insändare under juni månad. Mer om kampanjen i nästa nummer!

Det blir 30-årsfest i samband med Höstmötet den 22 november för Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg. Och vi vill fortsatt uppmana er alla att komma med bidrag från dessa trettio år. Tänkt är även att ta fram en jubileumsskrift. Se även sidan 9!

Nästa nummer av XINGEN. planeras komma ut i september 2025. Kom gärna med förslag på egna artiklar. Och vill du vara med? Skicka in ditt bidrag till:

gavleborg@helasverige.se

Glöm inte skriva ditt namn och telefonnummer så vi enkelt kan nå dig.

Hit kan du också vända dig med synpunkter på XINGEN. eller om du tycker vi ska ta upp något särskilt i medlems-tidningen.

Mycket nöje med läsningen!

Omslagsbild – Odlare i Österfärnebo, Erica Norman till vänster och Maud Norell till höger. Foto Lars Igeland.

Bild sid 2 – Foto privat.

INNEHÅLL.	Sida
Odla gemensamt på olika sätt	3–5
Hudiksvalls stadsodling	5
Länge Leve Landsbygderna!	5
Lärorikt i den svenska demokratiska ...	5–6
Insändare av X-ing om landsbygd ...	6
Diana deltog på Hela Sverige Riks årsmöte	7
Rapport från Hela Sverige X-ings ...	7
Sommarhälsning	8
Hela Sverige. Ny i X-ing: Röda Kvarn Kultur	9
X-ing fyller trettio år i år!	9
Nytt från föreningar hos Hela Sverige ...	10
Korta snabba notiser	11
På gång!	12

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

X-ING GÄVLEBORG

Odla gemensamt på olika sätt

XINGEN. presenterar här ett par exempel på att odla tillsammans som några föreningar hos Hela Sverige X-ing Gävleborg arbetar med. Men det finns många fler varianter på andra håll!

Gemensamhetsodling – för nytta och nöje

Gemensamhetsodling erbjuder en fantastisk möjlighet att förena ekologiskt odlande med social gemenskap och stärkt lokal beredskap. Genom småskaliga projekt kan man skapa en gemenskap i bygderna, samtidigt som de bidrar till hållbarhet och förbättrad matsäkerhet.

Det innebär att de som är intresserade samarbetar för att planera, odla och skörda på mindre odlingsområden, exempelvis gemensamma ytor eller oanvända tomt- och/eller åkermarker. Fokus ligger på att utnyttja lokala resurser och främja samarbete för att skapa en hållbar odlingsgemenskap. Det behöver inte gå åt så stora areor, åtminstone inte inledningsvis för att komma igång.

Någon som har lite koll på odling behövs för att styra upp hur man gör. Det finns också hjälp att få för att lära sig mer. Bildningsförbunden har studiecirkelar och försök med Odlings PT har använts bland annat i Ockelbo kommun.

Sociala fördelar

Gemensamhetsodling skapar mötesplatser där människor kan umgås och dela erfarenheter, vilket stärker den lokala gemenskapen. Bygdeföreningar kan använda odlingen som en plattform för att engagera fler medlemmar och skapa nya sociala nätverk. Men framför allt är det mycket roligare att odla tillsammans!

Hållbarhet och beredskap

Småskaliga odlingsprojekt gör det möjligt för bygdeföreningar att bidra till lokal matsäkerhet och stärka krisberedskapen. Närodlad innebär att man har bättre koll på ursprung och kvalitet samtidigt som man har möjlighet att matcha önskemål mot produktion på ett enklare sätt. Lokalt odlade grödor minskar beroendet av externa leveranskedjor och kan snabbt mobiliseras vid behov.

Beredskapsperspektivet bör inte underskattas. I Gävleborg är självförsörjningsgraden på livsmedel erbarmligt låg. Det kan vi gemensamt göra något åt.

Ekonomiska fördelar

Gemensamhetsodling är ofta kostnadseffektiv, eftersom föreningar kan dela på verktyg, frön och arbetsinsatser. Samtidigt som skörden i sig representerar ett ekonomiskt värde. Har man tillgång till jordkällare så är nyttan givetvis ännu större över en längre period av året. Potatis och olika rotfrukter kan med fördel lagras under lång tid där.

Exempel från Österfärnebo

Förmedlad av Erica Norman

I Österfärnebos centrum i Sandvikens kommun finnes den kollektiva odlingen känd som 'Tillsammansodlingen'. Gruppen har i samarbete med Färnebo folkhögskola funnits sedan 2020 och består för närvarande av ca sju engagerade medlemmar.

Tillsammans delar vi på ett stort land där vi i sommar kommer att odla potatis, olika typer av bönor, jordärtskockor, morötter m.m. Bredvid landet har Tillsammansodlingen ett växthus som vi också delar på och där brukar det odlas tomat, gurka, chilli och paprika.

Potatisåker i gemensamhetsodlingen i Utomskogen. Foto Mats Leivig.

Allt som odlas delar vi på, så det är fritt fram att ta vad man vill ha eller behöver, så länge man inte roffar åt sig allt. Målet med Tillsammansodlingen är att skapa gemenskap, lära varandra, komma ut i friska luften, samtidigt som man skördar och kan ta hem läckra, egenodlade grönsaker.

Trolska Skogen

Helena Brusell startade igång en samodling i Trolska Skogen, Mellanfjärden, Nordanstigs kommun 2021. Där har man utvecklat odlingen och organisationen. Undergrupper skapades för till exempel kål, baljväxter och sallat som själva tog ansvar för om man skulle förodla eller direktså och sköta sitt område. Arean har vuxit till 6 000 m² och deltagarna pendlar runt ca 25 personer. Förutom potatis (som täcker merparten av ytan) och grönsaker så har man även biodling på området.

Egna erfarenheter

I Utomskogen i Bollnäs kommun har vi i den lokala utvecklingsplanen identifierat gemensamhetsodling som ett utvecklingsområde. I parallell till det drogs en gemensam potatisodling igång i Iste (en av byarna i Utomskogen) för 5 år sedan. En markägare upplät en åker för odlingen och tillhandahöll en gammaldags sättmaskin och upptagare samt traktor. Många familjer har under de fem åren varit med och i år är det mellan 15 och 20 som var med och satte potatisen den 10 maj. När skörden är bärgad blir det potatisfest för deltagarna.

Jag ville däremot inte nöja mig med enbart gemensam potatisodling utan ville addera andra grönsaker och rotfrukter. Nu är vi en grupp på nio personer som äntligen kom igång med det i maj! Vi sådde morötter, palsternackor, rödbetor och ärter samt satte lök och purjolök bredvid den gemensamma potatisodlingen. Vi som deltog i sådden tyckte att det var himla roligt att jobba tillsammans även om det var slitigt med kvickroten. Planen är att odlingen skall vara lättskött det första året och att vi alla hjälps åt med skötseln. När det är skördedags gör vi självklart det

Riklig skörd i Österfärnebo. Foto Lars Igeland.

också tillsammans och delar på skörden. Stegen framåt är att utveckla grönsaksodlingen beroende på vad gruppen vill och vilka förutsättningar som finns samt att tänka på lagring i jordkällare.

Mycket av inspirationen har jag fått från Helena Brusell i Trolska Skogen.

Engagera dig!

Vi behöver bli fler som odlar. Gör det gärna tillsammans med andra. Om du är medlem i en bygdeförening, föreslå gemensamhetsodling som ett projekt för att stärka föreningens engagemang och bidra till lokal förändring. Gemensamhetsodling är ett frö som kan odla både trygghet och gemenskap.

Mats Leivig
Utomskogen, Bollnäs kommun

Utblick över Tillsammansodlingen i Österfärnebo.
Foto Lars Igeland.

Sådd av palsternacka i Utomskogens gemensamhetsodling. Foto Mats Leivig.

Hudiksvalls stadsodling

Ett annat exempel på gemensam odling finns i Hudiksvall. I tätorter är det viktigt att ordna odling för en stads självförsörjning, där många grönytor är monokulturer.

Redan 2012 tecknades ett arrendekontrakt mellan Hudiksvalls kommun och Hudiksvalls stadsodlare. Stadsodlingen kom igång samma år på initiativ av Omställning Hudiksvall, som genom ett medborgarförslag i fullmäktige fick tillåtelse att anordna en stadsodling. Odlarna fick många förslag på var stadsodlingen skulle placeras och valet föll på ett stycke mark på 400 kvm centralt vid Lillfjärden. Genom samarbete med äldreboendet Fredens kulle blev det tillgång till vatten för odlingarna. Under de år som stadsodlingen bedrivits har en ordentlig hallonhäck vuxit upp. De som odlar får bra återbärning i form av grönsaker och blommor. Antalet odlare varierar, men ca sex odlare återkommer årligen.

Lena Husén

Länge Leve Landsbygderna!

I fjol inleddes ett nordiskt samarbete mellan X-ing och dess motsvarigheter i Finland och Island samt med kommunen Samsö i Danmark genom ett projekt Coming, Staying, Living.

Det har nu blivit beviljat stöd från Nordiska Rådets fond NordPlus för två år framåt (se mer info om projektet på X-ings webbsida: <https://www.helasverige.se/gavleborg/coming-staying-living/>).

Syftet med projektet är i korthet att förbättra möjligheterna att bo kvar på landsbygderna och att locka folk att flytta dit. Det ska uppnås genom att analysera vilka parter i samhället som har ansvar för att förbättra de utmaningar som försvårar att leva gott på landsbygderna. Det vi i X-ing identifierat som fokusområden är tillgången till bostäder samt service (både offentlig och kommersiell).

När XINGEN kommer ut har ett första webinarium hållits som arrangerats av Samsö kommun 12 juni. Det handlade om hur man välkomnar nyinflyttade till ön för att de ska trivas och vilja bo kvar. Planen är också att spela in webinarier. Hoppas vi har lyckats med det, i så fall ska det finnas tillgängligt via länken ovan. Under året kommer flera webinarier att arrangeras med olika tema. Bland annat ska X-ing ha ett i höst om bostäder och byggnad på landsbygderna. Hör av er om ni vill veta mer.

Mats Leivig

Lärorikt i den svenska demokratiska maktens högborg

Centerpartiet har arrangerat Demokratiskolor under några år i Hälsingland. I våras hölls kursen i Bollnäs, Hudiksvall och Söderhamn. Den går igenom den demokratiska organisationen och ordningen i landet från kommunal via regional till nationell nivå. Avslutningen hölls med besök i Riksdagen den 4 juni.

Gruppen bestod av ca 25 personer från de tre orterna. Vi fick först en övergripande beskrivning av arbetet i Riksdagen och sedan en rundvandring i byggnaden som är både kulturellt intressant som förvirrande med korridorer, mötessalar och arbetsrum i det oändliga. Ca 1 000 personer har sin arbetsplats där. Guide var centerns Anders W Jonsson, suppleant i Socialförsäkringsutskottet. Efter lunch fick vi träffa några riksdagsmän som är aktiva i olika utskott och en genomgång av de viktigaste frågorna där.

Först ut var Ulrika Heie, ordförande i Trafikutskottet, som förklarade att de har ansvar för olika frågor om kommunikationer. Det handlar om biltrafik och vägar, cykel och kollektivtrafik, järnvägen, flygplatser och flygtrafik, sjöfart, post och samhällets digitalisering. Även ett stort ansvar inom civilt försvar ingår. Ulrika förklarade att just nu är de i väntans tider vad gäller planerna för vägarna eftersom Transportstyrelsen fått i uppdrag att utreda hur man ska göra framöver. Den utredningen förväntas vara klar i september och då diskutera hur man går vidare.

Nästa man var Niels Paarup-Petersen, ledamot i Utbildningsutskottet. Han gick rakt på sak och beskrev att skolan i Sverige är bra i jämförelse med övriga Europa, för de elever där man talar svenska hemma. För övriga elever fungerar det betydligt sämre. Här gäller

Karin Ånöstam – en av kursledarna för Demokratiskolan i Bollnäs i den klassiska trappan i Riksdagshuset. Foto Mats Leivig.

det att ge bästa möjliga förutsättningar för att de ska kunna ta sig genom skolan. Ett av problemen är betygen menade Niels. Har man fått ett icke godkänt betyg i ett ämne så är det hart när omöjligt att få det höjt till godkänt oavsett hur hårt eleven arbetar och försöker. Vilket incitament finns då att anstränga sig?

Förutom utanförskapsområdena i städerna så är det glesbygden som har det svårast att få skolorna att fungera. Framför allt är det utmaningen att rekrytera behöriga lärare. I lärarutbildningen ingår inte heller nå utbildning hur man hanterar fler än en klass i varje klassrum vilket inte är ovanligt i skolor på landsbygden.

Nästa utskott var Kulturutskottet som presenterades av Catarina Deremar. Där är den stora utredningen om Public Service (SVT, SR och UR) den största nyheten. Den största utmaningen är där att dra ner på budgeten de närmaste sju åren samtidigt som man ska utveckla TV o Radio i ett beredskapsperspektiv. Den ekvationen lär inte bli enkel att lösa.

När Helena Lindahl skulle presentera vad som händer i Miljö- och jordbruksutskottet så fick vi gå upp till åhörarläktaren till Plenisalen för Helena var inte klar med sitt inlägg i en debatt. Vi fick höra den sista delen av hennes anförande om centerns förslag till inhemsk livsmedelsproduktion som lanserades häromveckan av den nya centerpartiledaren Anna-Karin Hatt. Förutom satsningar på jordbruket och förenklingar av regelverken kring det vill centerpartiet satsa 50 miljarder kronor på landsbygden under nästa mandatperiod.

Genom studiebesöket på Riksdagen fick deltagarna möjlighet att se Sveriges demokrati i praktiken. Det var en dag fylld av insikter, diskussioner och inspiration – en dag som deltagarna kommer att bära med sig länge som potentiellt demokratiska fyrbåkar i Gävleborg upplysta av insikter och kunskap.

Oavsett politisk åskådning och utan att vara medlem i partiet så kan man delta i Demokratiskolan. Håll utkik under framtiden när nya möjligheter ges att haka på. Det har varit lärorikt. Tack för det!

Mats Leivig

Plenisalen i Riksdagen skyddas från åhörarläktaren av ett grovmaskigt nät efter incidenter med kastade föremål mot riksdagsledamöter. Därav det rutiga mönstret i bilden. Foto Mats Leivig.

Har vi verkligen råd att förlora landsbygden?

Insändare

Det pratas om vad landsbygden får kosta. Vi ska istället fråga: Har vi råd att vara utan den?

Landsbygden är inte bara röda stugor och idyll. Det handlar om lokala jobb i flera olika branscher inte minst hantverk, entreprenad, vård av natur och att producera mat. Det gäller vår samhällsberedskap när krisen slår till. Varje dag jobbar människor med djuruppfödning, odling och att förädla mat. Titta bara på Stenspers gård i Tallåsen, där nötkött produceras med omsorg. Eller på Therese i Lotan, som odlar grönsaker, gör mathantverk och de-

"Det kräver att vi handlar lokalproducerat, även om den kostar lite mer." FOTO: ARKIVBILD

lar sin kunskap med andra. Det är så trygg framtid byggs. Men landsbygden är skör. Vi säger att vi vill stötta lokalt, men köper ändå importerat för att det är billigare. Vi glömmar att varje krona vi spenderar

är ett val. Utan kunder försvinner försörjning, småföretag och trygghet.

När nästa kris kommer, en pandemi, storm eller något vi inte ens vill tänka på, kanske inte långtra-

darna från Europa kommer fram. Då spelar det roll att det finns en bonde i Bollnäs, ett mejeri i Delsbo och en odlare i Ockelbo. I Gävleborg är självförsörjningsgraden bara 30 procent, enligt MatVärden, ek för. Den kan vara mycket högre, om vi vill. Men det kräver att vi tänker långsiktigt redan nu, matproduktion kräver lång planering. Det kräver att vi handlar lokalproducerat, även om den kostar lite mer. Det är vi alla – du, jag, beslutsfattare och politiker som avgör om landsbygden ska överleva. Sluta fråga vad den får kosta. Fråga istället: Har vi råd att förlora den?

Olle Persson och Jenny Breslin

Ordföranden i Hela Sverige ska leva X-Ing Gävleborg

Insändare av X-Ing om landsbygd publicerad i Gävle Dagblad (skärmdump från den 5 juni):

Diana deltog på Hela Sverige Riks årsmöte

XINGEN. intervjuade Diana Knuttson som fick följa med på årsmötet för Hela Sverige Riks i Stockholm i april.

Hej, vem är du?

- Jag heter Diana Knuttson, är 28 år och bor i Österfärnebo tillsammans med min man Martin. Där är vi båda verksamma i socknens Utvecklingsgrupp (för övrigt vinnaren av årets X-ing 2024). Jag är född i Keila i Estland, ett par mil sydväst om Tallin, av ryska föräldrar. Jag flyttade till Sverige 2019, då efter att jag mött min stora kärlek Martin när vi båda två arbetade i Norge. Han kommer från Österfärnebo och det kändes naturligt att följa med honom hem till hans hembygd. Vi längtade båda efter ett lugnt liv på landet.

Hur lärde du känna Hela Sverige ska Leva och X-ing?

- Det var genom Sophia som också sitter med i styrelsen för vår Utvecklingsgrupp. Hon är ju också med i X-ings styrelse och frågade om jag ville följa med på riksorganisationens årsmöte i Stockholm. Jag visste egentligen inte så mycket om Hela Sverige men är nyfiken av naturen och såg här en chans att lära mig mera.

Och hur var det tycker du? Lärde du dig något nytt?

- Massor både rent organisatoriskt hur HSSL är uppbyggt med många små grupper från hela landet vidare upp på länsnivå och ända upp till riksplanet. Men även vilka frågor som man arbetar med. Jag brinner mycket för social hållbarhet, jag arbetar inom äldreomsorgen, men också för att jag själv är invandrare och vet hur viktigt det är att få bli en del av en gemenskap. Sen gillade jag verkligen Åsa Morberg (professor i didaktik vid Högskolan i Gävle, reds anmärkning) från Sandviken som föreläste om byskolornas framtid. Hon bjöd in publiken till ett spännande samtal med hopp om och konkreta tips på hur skolorna skulle kunna användas till mera än bara undervisning.

Något mera du vill tillägga?

- Jag måste bara säga att jag fått träffa så många kunniga, intressanta och roliga människor under dessa två dagar. Det sociala som hela tiden pågår under korta bensträckare, raster, när vi åt och inte minst resorna dit och hem var jättekul. Jag skulle gärna åka igen om tillfälle gavs!

Sophia Malm

Karin Ånöstam, Diana Knuttson, Jenny Breslin samt Sophia Malm på Hela Sveriges årsmöte. Foto Jennifer Erlandsson.

Rapport från Hela Sverige X-ing Gävleborgs årsmöte

Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg bjöd in till ett digitalt årsmöte tisdagen den 8 april i år.

Kvällen inleddes med en inspirerande föreläsning av Jennifer Erlandsson på temat *"Hur kan föreningar lyckas med bild och film på sociala medier?"* Här gavs praktiska tips och råd för att bli bättre på att synas i de sociala flödena. Jennifer är journalist med ett stort hjärta för marknadsföring och en sann kommunikationsnörd, de senaste åren med focus på landsbygdens frågor. Just nu arbetar hon deltid som kommunikatör åt Hela Sverige ska leva.

I årsmötesförhandlingarna, som leddes av Karin Ånöstam, deltog ett tiotal representanter för våra medlemsföreningar. Årsmötet beslutade om omval av ledamöterna i styrelsen. Sju av länets tio kommuner är för närvarande representerade i vår styrelse. Sven-Gunnar Englund valdes som ny revisor efter Lena Husén som av sagt sig omval. Bitti Alvin valdes som ny ledamot i valberedningen som därmed består av fyra ledamöter, två från Hälsingland och två från Gästrikland.

Inga motioner hade inkommit till årsmötet och inga frågor fanns att hänskjuta till styrelsen.

Jennifer Erlandsson höll en föreläsning om kommunikation på X-ings årsmöte. Foto Anders Andersson.

Kenneth Norén

Sommarhälsning:

Idel Ädel Ideella Krafter

*Julia i famnen på mormor Gun väntar spánt på att sin första midsommardans.
Foto Olle Persson.*

Ursäkta ordleken – men tanken på alla ideella insatser som görs under sommaren gör det svårt att låta bli. Sommaren är tiden då vi blommar ut i allt från midsommarfest till surströmmingspremiär. Däremellan arrangeras mängder av aktiviteter som inte vore möjliga utan ideella krafter. Deras insatser betyder mycket – både för besökare och arrangörer.

Ta till exempel det traditionella midsommarfirandet på Tallmon i Lindefallet, en festplats från 40-talet. Bollkastning, tombola, fiskdamm och fika. Barnen hjälper till att smycka majstången med medhavda blommor. Det dansas ringlekar till tonerna

av byns egen midsommarorkester – och barnens favorit är förstås trollkarlen. Eller Loosveckan, ett annat fint exempel. Med aktiviteter av och med bygdens föreningar traditionsenligt samlade under en hel sommarvecka. Vissa inslag är återkommande och andra helt nya. Alla hjälps åt att marknadsföra, genomföra och delta i något som lockar bybor, hemvändare och turister.

Hur blir allt detta verklighet runt om i X-ingland? Jo, tack vare engagerade människor som vill bidra till gemenskapen. De gör det utan ersättning, med vetskapen att överskottet stannar i lokalsamhället.

Vilka är då de här människorna? Det är vi – du och jag, bybor och hemvändare. De finns i alla bygder. Utan dessa stannar sommarsverige. Deras arbete gör bygderna rikare och mer levande. Dessa människor är värda all uppskattning – ja, de är *idel ädla ideella krafter* som sprider glädje, stolthet och trivsel.

Vi uppmanar alla att ta del av sommarens arrangemang och sevärdheter. Skicka gärna bilder och berättelser om just **ert** sommarkul, er sevärdhet eller din upplevelse – så att vi kan låta fler ta del av dem.

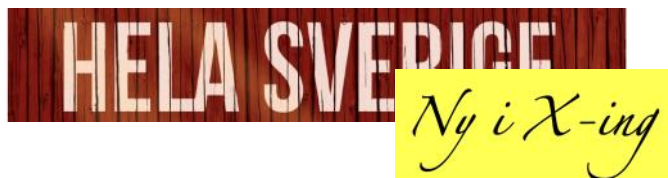
Till sist, ett varmt och innerligt tack till alla er för att ni håller Gävleborg levande.

Trevlig Sommar önskar

X-ings ordföranden
Jenny Breslin och Olle Persson

Full fart på ringlekarna kring den resta majstången på Tallmons festplats i Lindefallet. Foto Olle Persson.

Hur kom er förening till?

Röda Kvarn Kultur bildades eftersom vi hade startat en restaurang den i unika och anrika lokalen Röda Kvarn från 1800-talet, helt i original och med stor scen, och nu inredd med gamla möbler. Vi ville fylla lokalen med musik och kultur. Med en ideell förening kan vi dels mobilisera ideella krafter i verksamheten och dels söka offentliga stöd för att kunna höja kvaliteten på utbudet. Vi satsar på levande musik, kultur och scenuttryck som erbjuder något nytt, nya upplevelser, och en nära kontakt mellan artister och publik.

Vilken/vilka verksamhet(er) är viktigast?

Vår profil är att erbjuda olika genrer och musikstilar, men där det finns en musikalisk höjd och originalitet inom respektive genre. Vi har en folkbildande ambition att erbjuda och exponera publiken för det lilla extra, sådant som inte alltid kan upplevas på landsbygden, men som är ack så viktigt för mindre orter och en levande landsbygd.

Föreningen arbetar utifrån värdeorden inkludering, mångfald och bredd; som ska tilltala både vana kulturkonsumenter men även locka nya målgrupper. Ljusdal med omnejd är glesbygd. Därför får kulturevenemang här mycket stor betydelse för innevånarna, sedan generationer och nyinflyttade, och för att göra orten och bygden mer attraktiv.

Framtidsplaner?

Vårt mål är att göra Röda Kvarn i Ljusdal till ett sorts kulturhus med höga ambitioner, där alla kan känna sig både välkomna och delaktiga, där ett varierat utbud av musik och kultur är viktiga ingredienser.

Vi planerar just nu för nya aktiviteter, bl.a. för seniorer, ofrivilligt ensamma och även för ungdomar.

Hur kom ni i kontakt med Hela Sverige X-ing?

Vi håller span på vilka organisationer som verkar inom kultur och föreningsliv i Sverige, och som vi kan samverka med – för kulturen, regionen och för glesbygden.

Vi har därför blivit medlemmar Folkets Hus och Parker, Riksförbundet för Folkmusik och Dans och nu Hela Sverige Ska Leva. Vi samarbetar nära med studieförbundet Bilda, ABF, PRO och lokala kulturföreningar.

Läs [mer](#).

Styrelsen i Röda Kvarn Kultur Svante Bergström, ordförande

Bilder från konsert med bandet Hoven Droven, föreställningen "Landsbygdsupproret" med Samantha Ohlanders samt vy över den anrika lokalen. Foton Svante Bergström.

X-ing fyller trettio år i år!

Dessa trettio år kommer att uppmärksammas på många olika sätt under 2025! Och vi vill gärna att alla bidrar!

Känner du/ni till något intressant om X-ing, dess historia, har minnen, bilder eller loggor? Hör av dig till Jubileumskommittén som består av två prominenta styrelseledamöter i form av Sophia Malm och Jenny Breslin. Kontakta dem på: sophia.malm@helasverige.se eller jenny.breslin@helasverige.se.

Det blir också en Jubileumsfest den 22 november i samband med Höstmötet!

***Nytt** från föreningar hos Hela Sverige X-ing!*

Gävleborgs sämsta väg renoverad och invigd

I 25 år har bygden tjtat om ny väg och i november 2024, helt enligt tidsplan, stod hela sträckan äntligen färdigrenoverad. Klart detta måste firas med pompa och ståt!

För arrangemanget stod de stora föreningarna Folketshusföreningen, Norrbo IF, Hembygdsföreningen, Sockenföreningen och Norrbo byalaget. Utöver föreningarna bidrog ca 65 personer – 10 procent av Norrbos invånare – med allt från kommunikation till bakning.

Firandet pågick både inomhus och utomhus, där veteranfordon; bilar, ca 150 mopeder och ett gäng traktorer radade upp sig för utställning. Cirka 300 kolbullar stektes och hoppborgen och andra aktiviteter för barn lockade många. Inomhus spelade den nybildade orkestern Norrboz som dagen till ära skrivit en låt om vägen och countrybandet Wilda som bland annat, passande nog, spelade "Country roads". Trollkarlen Jakob Ljungkvist trollade och mellan uppträdandena intervjuades de bybor som jobbat mest med att få till vägen och gatlysena. Projektledaren för bygget, Torbjörn från PEAB, var uppenbart rörd när han lät oss veta att Norrbovägen varit det absolut bästa projekt han jobbat med tack vare byns bemötande.

Firandet pågick mellan kl. 11 på förmiddagen och de sista lämnade Folkets hus 04.30 följande natt. Att vägen engagerat och engagerar blev uppenbart denna soliga lördag i början av maj 2025.

Lisa Holmberg, Norrbo byalag

Bildexposé från invigningen av Norrbovägen. Till vänster målportalen som Norrbo lånat av Forsa OK till motionsloppet som genomfördes på vägen, nedan mingel utanför Folkets hus samt nederst på scenen den nybildade lokala orkestern Norrboz. Foton privata.

KORTA SNABBA NOTISER

Kursinbjudan

Resande kurs för att studera den så kallade gröna industriomställningen i norr. Vi kommer att resa i Norrbotten och Sápmi (samernas områden). Det blir nio dagars studieresa i början av oktober. Före och efter resan har vi träffar på distans och en helgträff.

1 september 2025—12 december 2025

Kurslängd: 15 veckor, Studietakt: 25 procent.

Läs mer [här](#):

HELA SVERIGE STARTAR WEBBINARIER

För att sprida kunskap, väcka nya tankar och inspirera till framtidstro på landsbygden börjar Hela Sverige ska leva nu arrangera webinarier kring aktuella och viktiga frågor. De första – om finansiering och lokala energilösningar med Ekobanken, Mikrofonden och Coompanion – genomförs redan nu i juni.

Webbinarierna är kostnadsfria, öppna för alla och behandla olika ämnen som rör livet och utvecklingen på landsbygderna. De första arrangeras redan i juni – därefter kör vi regelbundet från hösten.

Läs mer [här](#):

Hela Sverige medverkar i Almedalen

Även i år finns Hela Sverige ska leva på plats under Almedalsveckan. Vi är där för att lyfta landsbygdens perspektiv, bidra till viktiga samtal och skapa samarbeten för en hållbar utveckling i hela landet.

I ett Sverige där skillnaderna mellan stad och land växer är det avgörande att beslutsfattare, företag, myndigheter och civilsamhälle samlas kring lösningar som fungerar – oavsett postnummer.

Parallellt med missnöje finns också handlingskraft, vilja att engagera sig i lokalsamhället och stor framtidstro. Vi vet att många av de mest innovativa, hållbara och framtidssäkra idéerna föds i landsbygderna. Men – det kräver att de får plats i samtalet.

Läs mer [här](#):

GÄSTBLOGGARE HOS HELA SVERIGE: ÅSA MORBERG SKOLNEDLÄGGELSER – EN NATIONELL TREND I SVERIGE

”Trenden att lägga ned byskolor är internationellt sett helt unik. Utredningarna som görs är inte förutsättningslösa. Myter om byskolor ligger ofta till grund för kritik. Forskningsresultat tolkas av icke forskarutbildade utredare och de tolkningar som görs är vinklade. Ett alternativ till nedläggning är att satsa på att göra by-centra av skolor. Eftersom nedläggning oftast beror på ekonomiska problem kan utvecklingen av by-centra ge medel från andra verksamheter än skolan.

Över hela Sverige kämpar olika grupper av intressenter mot skolnedläggelser. Det är inte bara byskolor som läggs ned, utan även småskolor i små och stora städer. Många olika grupper utkämpar idag regelrätta krig för sina nedläggningshotade skolor. Krigen avspeglas i lokaltidningarna och i lokalradion.”

Åsa Morberg, Sandviken, är docent i didaktik, flitigt anlitaad föreläsare och debattör, knuten till Högskolan i Gävle. Läs mer [här](#):

Boktips! Boktips! Boktips! Boktips! Boktips!

Friheten där asfalten tar slut

Gabriel Ehrling Perers, från Fors, Avesta, beskriver i ett antal reportage underhållande och upprörande historier om den statliga byråkratins kamp mot hembakat bröd, fäbodliv och midsommarfirande. Berättelserna är samtliga från Dalarna, men lärdomarna berör dock hela landet. Det är en bok om lokal demokrati när den fungerar som bäst och när den inte gör det. Gabriel Ehrling Perers är journalist och förläggare i Dalarna. Finns på bibliotek eller på Adlibris m fl förlag!

PÅ GÅNG.

XINGEN. ger här
några tips på olika ak-
tiviteter under de
närmaste månaderna
2025.

Väl värda ett besök
eller att delta i!

X-ING GÄVLEBORG

Foto privat..

3 juni– 31 augusti 2025	Sommaröppet på Smedsgården Museet öppnar upp igen för sommaren. Guidade turer kan bokas och årets utställning är "Bilder från förr" av Pontus Nilsson från Sandviken.	Bruksmuseet, Sandviken Läs mer här :
1 och 4 juli 2025	Stadsvandring: Valls hage och Tolvfors En vandring genom Valls hage, ett arboretum som skapades 1956. Sedan till Tolvfors bruk som 1644 var det första bruket i Gästrikland med en "fransösk" masugn. En berättelse om järnets betydelse och människornas liv på bruket.	Gävle Läs mer här :
3, 10, 17, 24 och 31 juli samt 7 och 14 augusti 2025	Textilier ur våra gömmor – sommarutställning Visning av museets dolda dräktskatt, dräkter och textilier från Hälsingland.	Söderhamns museum, Söderhamn Läs mer här :
7– 8 juli 2025	Jussifesten i Voxna Sångkonsert med Lars Clevevan, Malin Hartelius och Vilma Skäryd, låtar från Voxnadalen av spelmännen Adrian Hansson Bånga, Elin Olanders och Pia Giger, samt buffé, lunch, samtal med konsertmedverkande och visning av målningar.	Voxnabruk och Alfta, Ovanåker Läs mer här :
12 november 2025	Sanningskommissioner, försoning och vägen framåt för minoriteter och urfolk Hur kan sanningskommissioner leda till försoning och en väg framåt? Hör huvudsekreteraren i sanningskommissionen för det samiska folket berätta mer under en digital lunchföreläsning.	Länsstyrelsen, Gävleborg Digital föreläsning Läs mer här :

PRODUKTION: Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg
Ansvarig utgivare Jenny Breslin jenny.breslin@helasverige.se
Redaktör: Lena Husén
Hemsidan <https://www.helasverige.se/gavleborg/>
Följ [X-ing Gävleborg på Facebook](#)
Bidrag till medlemstidningen gavleborg@helasverige.se

Avregistrera XINGEN: gavleborg@helasverige.se

Facebook: <https://www.facebook.com/xinggavleborg/>
 instagram: [helasverigeskaleva_gavleborg](#)